

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1992-1993

25 FEBRUARI 1993

Voorstel van wet tot wederinvoering van het individueel recht op werkloosheidsuitkeringen en tot wijziging van de regeling inzake toegelaten arbeid van de werklozen**(Ingediend door mevrouw Nélis c.s.)**

TOELICHTING

Terwijl de decumulatie van de bedrijfsinkomsten van echtgenoten al jaren toegepast wordt voor de belastingen, geldt de decumulatie niet voor de sociale uitkeringen, in het bijzonder voor de werkloosheidsuitkeringen.

De fiscale decumulatie is ondanks de zware gevolgen voor de begroting toegepast op alle categorieën van inkomens. Het zou dan ook onrechtvaardig zijn mochten degenen die zich in feite op de onderste treden van de inkomensladder bevinden, nog altijd gestraft worden. Dit voorstel beoogt op de eerste plaats dit onrecht uit de wereld te helpen.

Voor de vaststelling van het vergoedingspercentage waarop de werknemer recht heeft en voor de vaststelling van de minimum daguitkering zullen er in feite slechts twee categorieën van werknemers blijven bestaan, namelijk enerzijds de werknemers met gezinslast en/of oude werknemers en anderzijds de andere werknemers.

Op de tweede plaats beoogt dit wetsvoorstel de bestaanszekerheid van de werklozen te waarborgen. In geen geval mag de dagelijkse werkloosheidsuitke-

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1992-1993

25 FEVRIER 1993

Proposition de loi visant à rétablir l'individualisation des droits et à modifier le régime de travail autorisé en matière de chômage**(Déposée par Mme Nélis et consorts)**

DEVELOPPEMENTS

Alors que le décumul des revenus professionnels des époux est admis depuis des années en matière fiscale, le décumul n'est pas appliqué en matière d'allocations sociales, en particulier en matière d'allocations de chômage.

Dans la mesure où, malgré son lourd impact budgétaire, le décumul fiscal a été adopté pour toutes les catégories de revenus, il serait inique de continuer à pénaliser ceux qui se trouvent de facto au plus bas dans l'échelle des revenus. La présente proposition a pour but premier de faire cesser cette injustice.

Pour la fixation du pourcentage de la rémunération auquel le travailleur a droit et pour la fixation de l'allocation journalière minimale, il n'y aura plus en fait que deux catégories de travailleurs, à savoir, d'une part, les travailleurs ayant charge de famille et/ou âgés et, d'autre part, les autres travailleurs.

Le deuxième objectif de la proposition de loi est d'assurer la sécurité d'existence des chômeurs. En aucun cas, l'allocation journalière de chômage ne

ring lager zijn dan 42 pct. van het referentiedagloon, of minder dan 769 frank per dag (een bedrag dat natuurlijk aan de index gekoppeld is).

Als derde punt beoogt het voorstel «de valstrikken in de werkloosheid» ongedaan te maken; in die gevallen waarin een werkloze er materieel belang bij heeft een loondienst te weigeren, krijgt hij nu de toelating om een bezoldigde activiteit te aanvaarden zonder vermindering van zijn uitkering, voor zover het maandtotaal van zijn bezoldiging en zijn uitkeringen het gewaarborgd minimuminkomen niet overschrijdt.

Indien het wetsvoorstel wordt aangenomen, daalt het aantal categorieën van werklozen en wordt het mogelijk om bepaalde beroepsactiviteiten uit te oefenen. Voor de betrokkenen zou de te ingewikkelde sociale wetgeving meteen veel meer toegankelijk en begrijpelijk worden. De kosten van sommige controles en de energie die men erin stopt, zouden aanzienlijk dalen doordat er ambtenaren en budgetten vrijkomen voor taken die een groter maatschappelijk nut hebben.

Het wetsvoorstel heeft vanzelfsprekend niet tot doel en kan niet tot gevolg hebben dat geraakt wordt aan voordelen die toegekend zijn overeenkomstig de bestaande wetgeving voor de oude werklozen, die omvangrijker zijn dan die welke in het wetsvoorstel opgenomen zijn.

Het staat eveneens buiten kijf dat de hele werkloosheidsreglementering die op dit ogenblik van kracht is, niet gewijzigd wordt, met uitzondering van de artikelen 114, §§ 1 tot 4, en 115, eerste lid, van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering. Dat geldt met name voor de wetgeving betreffende de wachtvergoedingen van de jonge werklozen — bij deze laatsten komen echter minder gezinshoofden voor — en voor de wetgeving betreffende de toegelaten activiteiten als zelfstandige.

Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Met dit artikel worden wijzigingen aangebracht in de percentages van de toegekende vergoeding.

Op dit ogenblik is overeenkomstig artikel 114, §§ 1 tot 3, van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering het bedrag van de basisdaguitkering gedurende de eerste twaalf maanden van de werkloosheid in feite vastgesteld op 60 pct. (35 pct. + 20 pct. + 5 pct.) van het gemiddeld dagloon, behalve wanneer het gaat om samenwonende werknemers voor wie het basisbedrag in feite is vastgesteld op 55 pct. (35 pct. + 20 pct.).

pourra être inférieur à 42 p.c. du salaire journalier de référence, ni inférieur à 769 francs par jour (montant bien sûr lié à l'index).

Le troisième objectif de la proposition est de désamorcer des situations de «pièges du chômage» par lesquelles un chômeur a un intérêt matériel à refuser une activité salariée en permettant à un chômeur d'accepter une activité salariée sans réduction de ses allocations, pour autant que le montant total mensuel de ses revenus salariaux et de ses allocations ne dépasse pas le salaire minimum garanti.

Enfin, si la proposition de loi était adoptée, la réduction du nombre de catégories de chômeurs et la possibilité ouverte d'exercer certaines activités professionnelles rendraient considérablement plus accessible et plus compréhensible aux intéressés une législation sociale trop complexe et diminueraient considérablement les coûts et l'énergie nécessités par certains contrôles, libérant donc des fonctionnaires et des budgets pour des tâches socialement plus utiles.

Il va de soi que la proposition de loi ne vise pas et ne peut avoir pour effet de supprimer des avantages plus élevés que ceux prévus dans la proposition de loi octroyés en vertu de la législation existante pour les chômeurs âgés.

Il va de soi également, qu'à l'exception des articles 114, §§ 1er à 4, et 115, alinéa 1er, de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage, l'ensemble de la réglementation du chômage actuellement en vigueur n'est pas modifiée. Il en va ainsi notamment de la législation relative aux allocations d'attente des jeunes chômeurs — sauf que ces derniers seront moins nombreux à être chefs de famille — et de la législation relative aux activités autorisées comme indépendant.

Commentaire des articles

Article premier

Cet article vise à modifier les pourcentages de la rémunération octroyée.

Actuellement, en vertu des paragraphes 1 à 3 de l'article 114 de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage, durant les douze premiers mois de l'état de chômage, le montant de l'allocation journalière de base est en fait fixé à 60 p.c. (35 p.c. + 20 p.c. + 5 p.c.) de la rémunération journalière moyenne, sauf s'il s'agit de travailleurs cohabitants pour lesquels le montant de base est en fait fixé à 55 p.c. (35 p.c. + 20 p.c.).

Wanneer de periode van twaalf maanden verstreken is, blijft de daguitkering vastgesteld op 60 pct. voor de werknemers met gezinslast, en vermindert ze tot 42 pct. voor de alleenwonende werknemers (35 pct. + 7 pct.) en tot 35 pct. voor de samenwonende werknemers.

Tenslotte wordt het bedrag van de uitkering behoudens uitzonderingen, forfaitair na 18 maanden werkloosheid (verlengd met drie maanden per jaar beroepsverleden als loontrekkende).

Overeenkomstig artikel 1 van het voorstel wordt de daguitkering van elke werknemer met gezinslast en van elke werknemer van minstens 50 jaar oud die een loopbaan van 20 werkjaren kan bewijzen als loontrekkende, zelfstandige of ambtenaar, vastgesteld op 60 pct. voor de hele werkloosheidsperiode.

De daguitkering van de andere werknemers wordt vastgesteld op 60 pct. voor een periode van twaalf maanden en wordt tenslotte vastgesteld op 42 pct.

Voor een samenwonende zou het percentage dus voor de eerste periode van 12 maanden van 55 op 60 pct. worden gebracht, daarna tot 18 maanden van 35 op 42 pct., en vervolgens zou het forfaitair bedrag voor de periode na 18 maanden vervangen worden door een percentage van 42 pct.

Voor een alleenstaande zou het percentage niet worden gewijzigd (60 pct. voor de eerste twaalf maanden, daarna 42 pct.) behalve indien de betrokkene beschouwd kan worden als oude werknemer voor wie het bedrag vastgesteld blijft op 60 pct. ongeacht de werkloosheidsduur.

Voor een persoon met gezinslast wordt het percentage niet gewijzigd ten opzichte van de huidige wetgeving.

Artikel 2

Met dit artikel worden de minimum dagbedragen van de werkloosheidsuitkering gewijzigd.

Op dit ogenblik is het minimum dagbedrag van de werkloosheidsuitkering krachtens artikel 115 van het voornoemde koninklijk besluit van 15 november 1991 vastgesteld op 341 frank voor de werknemer met gezinslast, 244 frank voor de alleenstaande werknemer en 197 frank voor de samenwonende werknemer. Deze bedragen zijn gekoppeld aan het indexcijfer en belopen op 1 januari 1993 respectievelijk 1 075, 769 en 621 frank.

Overeenkomstig artikel 2 van het voorstel bedraagt de minimum daguitkering van elke werknemer met gezinslast en elke oude werknemer zoals hierboven bepaald is, 341 frank (geïndexeerd) en het minimum dagbedrag van de werkloosheidsuitkering van alle andere werknemers is bepaald op 244 frank (geïndexeerd).

Une fois la période de douze mois écoulée, l'allocation journalière reste fixée à 60 p.c. pour les travailleurs ayant charge de famille, passe à 42 p.c. pour les travailleurs isolés (35 p.c. + 7 p.c.) et à 35 p.c. pour les travailleurs cohabitants.

Enfin, après 18 mois de chômage (prolongés de trois mois par année de passé professionnel en tant que salarié), le montant de l'allocation devient, sauf exceptions, forfaitaire.

En vertu de l'article 1er de la proposition, l'allocation journalière de tout travailleur ayant charge de famille et de tout travailleur âgé de 50 ans au moins qui peut justifier d'une carrière de 20 années de travail, salarié, indépendant ou de fonctionnaire, est fixée à 60 p.c. tout au long de la période de chômage.

L'allocation journalière des autres travailleurs est fixée à 60 p.c. pour une période de 12 mois et est ensuite fixée à 42 p.c.

Pour un cohabitant, le taux passerait donc, pour la première période de 12 mois, de 55 à 60 p.c., ensuite jusqu'à 18 mois, de 35 à 42 p.c., puis après 18 mois, le montant forfaitaire serait remplacé par un taux de 42 p.c.

Pour un isolé, le taux ne serait pas modifié (60 p.c. les 12 premiers mois, puis 42 p.c.) sauf si l'intéressé peut être considéré comme chômeur âgé auquel cas le taux reste de 60 p.c. quelle que soit la durée du chômage.

Pour une personne ayant charge de famille, le taux ne serait pas modifié par rapport à la législation actuelle.

Article 2

Cet article vise à modifier les montants journaliers minimums de l'allocation de chômage.

Actuellement, en vertu de l'article 115 de l'arrêté royal précité du 25 novembre 1991, le montant journalier minimum de l'allocation de chômage est fixé à 341 francs pour le travailleur ayant charge de famille, 244 francs pour le travailleur isolé et 197 francs pour le travailleur cohabitant. Ces montants sont liés à l'index et représentent respectivement au 1er janvier 1993, 1 075, 769 et 621 francs.

En vertu de l'article 2 de la proposition, le montant journalier minimum de l'allocation de chômage de tout travailleur ayant charge de famille et de tout travailleur âgé, tel que défini plus haut, est de 341 francs (indexé) et le montant journalier minimum de l'allocation de chômage de tout autre travailleur est fixé à 244 francs (indexé).

Voor een samenwonende zou het minimum dagbedrag dus gebracht worden van 197 op 244 frank, hetgeen overeenkomt met een op 1 januari 1993 geïndexeerd bedrag dat van 621 frank naar 769 frank stijgt.

Voor een alleenstaande worden de bedragen niet gewijzigd behalve indien de betrokkene beschouwd kan worden als oude werkloze. In dat geval zal het minimum dagbedrag van 313 op 341 frank worden gebracht hetgeen overeenkomt met een op 1 januari 1993 geïndexeerd bedrag dat van 987 naar 1 075 frank stijgt.

Voor een persoon met gezinslast wordt het bedrag niet gewijzigd.

Artikel 3

Dit artikel maakt het mogelijk de werkloosheidsuitkering met een bezoldigde activiteit te cumuleren op voorwaarde dat het bedrag van deze inkomsten niet uitstijgt boven het bedrag van het gemiddelde maandelijks minimuminkomen, bepaald door de Nationale Arbeidsraad.

Artikel 4

Ingevolge dit artikel worden de artikelen 114, §§ 1 tot 4, en 115, eerste lid, van het voornoemde koninklijk besluit van 25 november 1991 opgeheven. Eigenlijk worden deze artikelen in elk geval impliciet opgegeven door de artikelen 1 en 2 van het wetsvoorstel. Terwille van de rechtszekerheid is het echter beter deze artikelen expliciet op te heffen temeer omdat ze hoe dan ook minder gunstig uitvallen voor de werknemer dan de artikelen 1 en 2 van het voorstel.

*
* *

VOORSTEL VAN WET

Artikel 1

§ 1. Tijdens de eerste twaalf maanden van werkloosheid wordt het basisdagbedrag van de werkloosheidsuitkering vastgesteld op 60 pct. van het gemiddeld dagloon.

De Koning bepaalt wat moet worden verstaan onder gemiddeld dagloon en stelt het maximumbedrag vast dat in aanmerking wordt genomen als gemiddeld dagloon.

Pour un cohabitant, le montant journalier minimum passerait donc de 197 à 244 francs, ce qui correspond à un montant indexé au 1er janvier 1993 passant de 621 francs à 769 francs.

Pour un isolé, les montants ne seraient pas modifiés sauf si l'intéressé peut être considéré comme chômeur âgé, auquel cas le montant journalier minimum passerait de 313 francs à 341 francs, ce qui correspond à un montant indexé au 1er janvier 1993 passant de 987 francs à 1 075 francs.

Pour une personne ayant charge de famille, le montant ne serait pas modifié.

Article 3

Cet article permet le cumul de l'allocation de chômage et d'une activité rémunérée sous réserve que le montant de ces revenus n'excède pas le montant du revenu minimum mensuel moyen, fixé par le Conseil national du travail.

Article 4

En vertu de cet article, les articles 114, §§ 1er à 4, et 115, alinéa 1er, de l'arrêté royal précité du 25 novembre 1991, sont abrogés. Ces articles sont en fait, de toute façon, implicitement abrogés par les articles 1er et 2 de la proposition de loi. La sécurité juridique rend néanmoins préférable leur abrogation explicite d'autant plus que ces articles sont nécessairement moins favorables aux travailleurs que les articles 1er et 2 de la proposition.

Denise NELIS.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article premier

§ 1er. Pendant les douze premiers mois de l'état de chômage, le montant journalier de base des allocations de chômage est fixé à 60 p.c. de la rémunération journalière moyenne.

Le Roi détermine ce qu'il faut entendre par rémunération journalière moyenne et fixe le montant maximum qui peut être pris en compte comme rémunération journalière moyenne.

Hij bepaalt eveneens onder welke voorwaarden de periode van twaalf maanden bedoeld in het eerste lid opgeschort of verlengd kan worden.

§ 2. Na de eerste twaalf maanden van werkloosheid bedoeld in § 1 wordt het basisdagbedrag van de werkloosheidsuitkeringen vastgesteld op 42 pct. van het gemiddeld dagloon, onverminderd de toeslag die kan worden toegekend krachtens §§ 3 tot 5 van dit artikel.

§ 3. Na de eerste twaalf maanden van werkloosheid bedoeld in § 1 hebben de werklozen met gezinslast recht op een toeslag waarvan het bedrag bepaald wordt overeenkomstig § 5.

Als werknemer met gezinslast wordt beschouwd de werknemer met een kind ten laste dat recht heeft op kinderbijslagen voor zover een andere persoon geen rechthebbende op deze kinderbijslagen kan zijn dan op grond van artikel 56*novies* van de samengevoegde wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders.

Indien een andere persoon rechthebbende op deze kinderbijslagen kan zijn op grond van het voornoemde artikel 56*novies*, wordt de toeslag met de helft verminderd.

§ 4. Na de eerste twaalf maanden van werkloosheid bedoeld in § 1 wordt een toeslag waarvan het bedrag bepaald wordt overeenkomstig § 5, toegekend aan de werkloze die ten minste 50 jaar oud is en ten minste 20 jaar beroepsverleden, al dan niet als loontrekkende, kan bewijzen.

§ 5. De toeslag bedoeld in §§ 3 en 4 is gelijk aan 18 pct. van het maximumbedrag dat overeenkomstig § 1, tweede lid, in aanmerking kan worden genomen als gemiddeld dagloon.

Een werkloze kan in geen geval de toeslagen bedoeld in §§ 3 en 4 cumuleren.

Art. 2

Het minimum dagbedrag van de werkloosheidsuitkering wordt vastgesteld op 341 frank voor de werknemer met gezinslast in de zin van artikel 1, § 3, en voor de oude werknemers in de zin van artikel 1, § 4, en op 244 frank voor de andere werknemers.

De in het eerste lid vermelde bedragen variëren overeenkomstig artikel 113 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering.

Art. 3

Wanneer de werkloze een bezoldigde activiteit voor rekening van derden uitoefent, wordt het maan-

Il détermine également dans quelles conditions la période de douze mois, visée à l'alinéa 1er, peut être suspendue ou prolongée.

§ 2. Au-delà des douze premiers mois de chômage visés au § 1er, le montant journalier de base des allocations de chômage est fixé à 42 p.c. de la rémunération journalière moyenne sans préjudice du complément qui peut être octroyé en vertu des §§ 3 à 5 de cet article.

§ 3. Au-delà des douze premiers mois de chômage visés au § 1er, les chômeurs qui ont charge de famille ont droit à un complément dont le montant est fixé conformément au § 5.

Est considéré comme ayant charge de famille, le travailleur ayant un enfant à charge, bénéficiaire d'allocations familiales, pour autant qu'aucune autre personne ne puisse être attributaire de ces allocations autrement que sur la base de l'article 56*novies* des lois coordonnées relatives aux allocations familiales.

Si une autre personne peut être l'attributaire de ces allocations sur la base de l'article 56*novies* précité, le complément est réduit de moitié.

§ 4. Au-delà des douze premiers mois de chômage visés au § 1er, ont droit à un complément dont le montant est fixé conformément au § 5, les chômeurs qui sont âgés de cinquante ans au moins et qui peuvent justifier d'au moins vingt années de carrière de travail, salarié ou non.

§ 5. Le complément visé aux §§ 3 et 4 est égal à 18 p.c. du montant maximum qui conformément au § 1er, alinéa 2, peut être pris en compte comme rémunération journalière moyenne.

Un chômeur ne peut en aucun cas cumuler les compléments visés au §§ 3 et 4.

Art. 2

Le montant journalier minimum de l'allocation de chômage est fixé à 341 francs pour les travailleurs ayant charge de famille au sens de l'article 1er, § 3, et pour les travailleurs âgés au sens de l'article 1er, § 4, et à 244 francs pour les autres travailleurs.

Les montants cités à l'alinéa 1er varient conformément à l'article 113 de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage.

Art. 3

Lorsque les chômeurs exercent une activité rémunérée pour compte de tiers, le montant mensuel de

delijks bedrag van de werkloosheidsuitkering verminderd met het verschil tussen enerzijds het samenge telde bedrag van de werkloosheidsuitkering en het inkomen uit deze activiteit en anderzijds het bedrag van het gemiddelde maandelijks minimuminkomen vastgesteld bij in de Nationale Arbeidsraad gesloten collectieve overeenkomst.

Alleen het verschil bedoeld in het eerste lid, wordt beschouwd als het loon van de werknemer voor de berekening van de bijdragen voor de sociale zekerheid verschuldigd krachtens de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

De bezoldigde activiteit bedoeld in het eerste lid, moet aangegeven worden bij de directeur van het werkloosheidskantoor; deze aangifte moet geschieden vóór de aanvang van de activiteit voor rekening van derden en moet melding maken van de arbeidsregeling, het dienstrooster alsmede het afgesproken maandelijks loon; elke wijziging van een van deze gegevens moet aangegeven worden.

Art. 4

De artikelen 114, §§ 1 tot 4, en 115, eerste lid, van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering worden opgeheven.

Art. 5

Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de maand volgend op de dag waarop ze wordt bekendgemaakt.

Art. 6

De Minister van Tewerkstelling en Arbeid is belast met de uitvoering van deze wet.

l'allocation de chômage est réduit de la différence entre d'une part, le montant additionné de l'allocation de chômage et le revenu résultant de cette activité et d'autre part, le montant du revenu minimum mensuel moyen fixé par convention collective conclue au sein du Conseil national du travail.

Seule la différence visée à l'alinéa 1er est considérée comme étant la rémunération du travailleur pour le calcul des cotisations de sécurité sociale dues en vertu de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs.

L'activité rémunérée, visée à l'alinéa 1er, doit être déclarée au directeur du bureau du chômage; cette déclaration doit être préalable au début de l'activité pour compte de tiers et elle doit indiquer le régime de travail, l'horaire, ainsi que la rémunération mensuelle convenue; toute modification d'un de ces éléments doit être déclarée.

Art. 4

Les articles 114, §§ 1er à 4, et 115, alinéa 1er, de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage sont abrogés.

Art. 5

La présente loi entre en vigueur le premier jour du mois qui suit celui de sa publication.

Art. 6

Le ministre de l'Emploi et du Travail est chargé de l'exécution de la présente loi.

Denise NELIS.
Greta BUYLE.
Martine DARDENNE.